

09

kt

P. C. 132

vgl an Id. 2007

Sheet.

W. C. 3.

22a

DE
LINGVA DEORVM AT-
QVE HOMINVM HOMERO
CELEBRATA

DISSERERE INCIPIT PRAEFATVRQVE

ORATIONI

D. XVII. IUNII HORA X. MATVTINA

HABENDAE

QVA

SVMMVM ILLVD SERVATORIS

DICENDI GENVS QVOD ΤΟ ΤΥΟΣ LONGINI

ΤΟ ΘΕΙΟΝ HOMERI LONGE SVPERAT,

SIBI CELEBRANDVM SVMSIT

MVNVS RECTORIS SCHOLAE REGIAE FRIDERICIANAE

AVSPICATVRVS

ERN. AVG. SCHVLZE.

FRANCOFVRTI AD VIADRVN,

TYPIS IOANNIS CHRISTIANI WINTERI, ACAD. REG. TYPOGR.

DE
LINGVA DEORVM AT
QVE HOMINVM HOMERO
CELEBRATA

DISERTISSIMO IN QVIBUSDAM PRÆFATIONE

ORATIONI

IN QVA ANNO MDCCLXXII

HABITA

AV

SYMMYNI HJAD SERVATORIS

DISERTISSIMO QVOD TO

TO QVOD HOMERILONGE SUPRE

TO QVOD FERRENDVM SVNT

IVIVS RECTORIS QVODAE REGIAE FERRENDVM

AV

FRN AVG SCHVLE

FRANCOFURTI AD MVSIVM

IN QVOD CHRISTIANI WILHELM

§. XI.

Myrina Amazonum regina fuisse fertur. Et huius nominis origo, atque significatio propterea non cum aliis ex lingua Græcorum, sed ex lingua Scytharum eruenda est. Apud Scythas, et Celtas *Mar*, *Mær*, (a) *Mærda* (b) *Meiær* *Meirion* (c) denotat puellam, virginem, idem igitur quod Amazonum nomen (d) Tres Auriniæ, septentrionalium Parcæ, passim *Mairæ* appellantur. (e) *Pausaniæ* (f) Maia Atlantis filia *Maispa*, et *Statio* (g) Sacerdos Aegææ Veneris *Mæra* vocatur. Maia idem est quod Islandorum *Mey puella*, in plurali *Meyar*, Suecis *Moea*, et *Mey*, Anglis *Maid*, Germanis quondam *Magædi*, vnde nostrum *Magd*, *Magthum*, *virginitar*, *flos*, *Mag*, *Maga*, *Magus*, *filius*. Omnium horum vocabulorum radix, atque primitiua significatio illa esse videtur, quam et vox *Mey* inter Germanos obtinet, *flos* scil. atque *germen*, quo nomine Helvetii adhuc quoslibet flores appellare solent.

§. XII.

Iam Troia igitur tale ostentabat monumentum, qualia passim in septentrionalibus oris, et in nostris terris reperiuntur. Immanes istæ faxæ moles nobis in memoriam reuocant fabulas Græcorum de

C 2

bellis

(a) Vid. *Wormius* in *Lexico Runico*, vt et in *Literatura Runica* in Iudice vocum, quas ex *Epicedio Regneri Lodbrogi* collegit p. 146.

(b) Vid. *Wachterns* in *Glossario Teutonico*, hinc et recte auctor iste deducit *Ius Marchetæ*, alias *Ius Gunnagii* dictum.

(c) Vid. *Sheringhamius* de *Anglorum gentis origine* p. 110. vbi vocabula quædam Romanorum obsoleta linguæ Cambro-Britannicæ conformia exhibet. Romanis quondam *Miriones*, *personæ inuenuste*.

(d) Nomen egregie explicuit *Keyserus* in *Antiq. Septentr.* p. 460.

(e) Vid. illustr. a *Westphalen* in *Monument. Cimbr.* T. IV. Præf. p. 224. *Mairarum* mentio passim etiam occurrit in lapidibus, de quibus *Keyserus* in *L. cit.* p. 394.

(f) In *Arcadicis* C. 12.

(g) *Theb.* L. VIII. v. 477.

bellis, quæ Titanes Diis intulisse, de lapidibus, quos illi simul mouisse feruntur. *Quidius Metam. L. I. 151.*

*Adfectasse ferunt regnum coeleste Gigantes,
Altaque congestos struxisse ad sidera montes.
Tum pater omnipotens misso perfregit Olympum
Fulmine, et excussit subiecto Pelio Ossam,
Obruta mole sua cum corpora dira iacerent.*

Celeberr. *Leibnitius*, magnus ille Polyhistor semper in ea sententia fuit, per Titanum bella cum Diis indicari Scytharum, vel Celtarum irruptiones in Asiam, et Græciam, iis subiectam regibus, qui deinceps inter Deos relati sunt. An non vero potius bella hæc inde conficta dixerimus, quoniam illi, qui nomine Titanum veniebant, Græcorum Deos, omnemque eorum religionem spernebant, eorum templa exspoliabant, adeoque ipsis Diis bella inferebant? Eundem in modum *Cicero* de Gallis (h) *An vero istas nationes religione iurisiurandi, ac metu Deorum immortalium in testimoniis dicendis commoueri arbitramini? quæ tantum a cæterarum gentium more, ac natura dissentiant, quod cæteræ pro religionibus suis bella suscipiant, istæ contra omnium religiones. Illæ in bellis gerendis a Diis immortalibus pacem, ac veniam petunt, istæ cum ipsis Diis immortalibus bella gesserunt. Hæ sunt nationes, quæ quondam tam longe ab suis sedibus, Delphos usque ad Apollinem Pythium, atque ad oraculum orbis terræ vexandum, ac spoliandam profectæ sunt. Ab iisdem gentibus sanctis, et in testimonio religiosi obsessum Capitolium est, atque ille Iupiter, cuius nomine maiores nostri sanctam testimoniorum fidem esse voluerunt.* Gigantes regnum coeleste adfectantes Pelio Ossam, petris petris imponebant, at mox simul mole sua contumulabantur; Iupiter enim iam in eos iracunda sua fulmina vibrabat. Et quis non faxeas illas moles petras petris impositas dixerit? Semper posteritas effossis mirabitur ossa sepulcris. Scythicæ gentes sepeliendis sua cuique arma adiicere solebant, inter hæc arma sæpius mallei lapidei reperiuntur, qui fulminum formam referunt, quos propterea vulgus adhuc fulmina (*Donnerkeuten*) vocare solet. En igitur montes montibus im-

posi-

(h) In Oratione pro Fontejo.

positos, quibus Gigantes regnum cœleste adfectasse dicuntur! En corpora dira, quæ obruta sua mole ibi iacent! En fulmina Iouis adhuc ibi reperiunda!

§ XIII.

Tertium vocabulum, quod nobis ex lingua hominum adfert Homerus, est *κωμινδης*, nomen auis cuiusdam; at qualis hæc auis fuerit, nondum nobis satis certo constat. Ad quartum igitur huius linguæ spoliū pergamus. Fluvium, Diis Xanthum dictum, homines iñi Scamandrum nominabant; ejusdem nominis inter Troianos vir quidam celeberrimus fuit, Hæctoris filius, Astyanax etiam appellatus, de quo Homerus II. ε 401.

Ἐκτοριδὴν ἀγαπητὸν, ἀλιγνίον ἀστὲρι καλῶ
 Τὸν δ' Ἐκτῶρ καλεῖσκε Σκαμανδρίον, αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
 Ἀστυανάκτα, ὅς γαρ ἔρυετο Ἴλιον Ἐκτῶρ
*Hæctoridem dilectum, similem stellæ pulchræ
 Hunc Hæctor nominabat Scamandrium, cæterum alii
 Astyanacta, solus enim iutabatur Ilium Hæctor.*

II. X. 506.

Ἀστυναξ, ὃν Τρῶες ἐπικλήσιν καλεῖσιν
Astyanax, quem Troiani cognomine vocant.

Hæctoridem huncce viris Troianis Astyanacta, mulieribus vero Scamandrium nuncupatum esse, ex Homero colligit Plato (i) Ex lingua Scytharum talem huic nomini dare possumus significationem, quæ simul huc collineat. *Madur* ibi *vir*, aut *maritus*. *Skar* *femina*, *puella*. Vox Islandis adhuc vsitata est, at in viliores abiit vsus, (k) cui fato plura sexus sequioris nomina succubuerunt. *Skarmadur*, *Skamadur*, aut *Scamander* foret vir virginibus ob suam præstantiam acceptissimus. Homerus eum pulchræ stellæ adsimilat. Nomen etiam optime conuenit fluuiio, quem Homerus viro similem appellat. In hoc fluuiio, virgines viris nupturæ se antea ablueri solebant, addita solemnī formulæ,

C 3

(i) In Cratylō p. 270.

(k) Vid. Hicelius in Dictionario Islandico T. I. Thesauri linguarum Septentrionalium.

la, qua suam virginitatem huic fluuio offerebant. *Λαβε με Σκαμανδρε την παρθενιαν. Accipe Scamander virginitatem meam.* Fortunatam occasionem inde arripiebat Cimon quidam, de quo *Aeschines*, historiam, atque locum iam exposuit *Lakemacherus* in *Obseru. cit.*

§. XIV.

Vtriusque dialecti quaedam vocabula ex aliis auctoribus simul huc attulit *Postellus* (l) *Plato* (m) versiculos ab Homericis acceptos profert, vbi amor ex lingua hominum *Ἔρως* ex lingua Deorum vero *Πτερωσ* vocatur

Τον δ' ἦτοι Θνητοὶ μὲν Ἔρωτα καλεῖσι ποτῆνον
Ἄθανάτοιοι δὲ Πτερωτά, δια πτεροφοίτου ἀναγκῆν

Hunc quidem mortales Ἔρωτα (amorem) vocant volatilem

Immortales autem πτερωτά, (alatum) propter volandi necessitatem.

Harpocration (n) ex *Sannyrione* veteri Comico genus aliquod placentarum, Diis offerendum, illis *Πελαγον*, hominibus *Alphita* nominari tradit. Nomen, quo ex lingua Deorum *Pherecydes* altare insigniuiffe fertur, et quæ ad hunc locum obseruauit *Doctiff.* *Heimius* iam §. II. annotauimus. *Quidius Metam.* L. II. v. 638. de seruo quodam *Morphei*

At alter

Fit fera, fit volucris, fit longo corpore serpens

Hunc Icelon superi, mortale Phobetora vulgus

Nominat.

§. XV.

Locis adductis alius adhuc addendus est *Viris doctiff.* nondum ad hanc materiam citatus, quem *Proclus* in *Timæum* L. III. p. 154. adfert, atque *Orpheo* adsignat:

Μησατο δ' ἄλλην γαίαν ἀπειρατον, ἣν τε Σεληνην

Ἄθανάτοιοι κληῖσιν, ἐπιχθονιοὶ δὲ τε Μηνην

Ἡ πολλὰ ἔρε ἔχει, πολλὰ ἄστρα, πολλὰ μελαθρα

Mo-

(l) In libro iam cit. cui titulus est *Die listige Iuno* p. 394.

(m) in *Phædro* p. 1225.

(n) in *Lexico* ad vocem *Πελαγος*.

*Molitus est et aliam terram infinitam, quam Setenen
Immortales vocant, homines vero Menen,
Quæ multos montes habet, multas vrbes, multa palatia.*

Eadem repetit L. IV. p. 283. Versiculi isti, quamuis non ad Orphei tempora accedant, omnino tamen antiquam ferunt ætatem. Σεληνην tempore etiam, notante Platone in *Cratylo*, Σελαναϊαν vocabant. Σελαινεοασειαν nominandam esse censet auctor iste: ὅτι δε σελας νεον τε και εννον εχει αει, Quoniam lumen nouum, ac vetus semper habet. At vnde Μηνη, vel tuum Μεις optime Plato? Ana μειςδαι, id est minuendo? Nequaquam. Ex lingua Hebræorum, a communi linguarum matre origo vocis repetenda est. Ipsum nomen omnibus Scytharum gentibus vsitatissimum. Nobis Luna *Mond*, vulgo *Mohn*, *Mahn*, Franciscis, et Anglo-Saxonibus *Mano*, Gothicis *Mona*, Belgis *Maen* (o). En Græcorum Μηνη!

§. XVI.

Græcos multa vocabula a Barbaris accepisse, locupletissimum testem habemus *Platonem* in *Cratylo*, vbi vocabula πυρ, ὕδωρ, et κωων Phrygibus accepta refert. Nomen πυρ est nostrum *Feur*, *Für*, Belgis *Vuyr* et *Vier*, Anglis *Fire*, Persis *Furus* (p). A voce ὕδωρ fluuius Oderæ, vulgo *Ader*, *Ptolemæo* Ἰαδος, alias *Viadrus* dictus appellationem suam traxisse videtur. Κωων nobis *Hund*, antiquis *Hundz*, aut *Humm*. Vocis radicem cum *Rudbeckio* (q) eandem dixerimus, quæ adhuc inter septentrionales vsu suo valet, *Hinna*, *celeriter persequi*. Nomen et aliis animantibus pedum velocitate præstantibus tributum est, uti B. *Lutherus* vocem חַיִּיל inscriptionis Ps. XXII. per *Hindin* vertit. Caninum hocce nomen non semper tam abiectæ, atque contemptæ significationis erat, eodem, ceu titulo quodam, insigniebantur venatores, equites, nautæ celeritate insigniores, vt et Regum amici, corporumque custodes, ob suam scilicet vigilantiam, atque sagacitatem (r)

Hinc

(o) Vid. *Schilterus*, et *Wachterus* in Glossariis.

(p) Cum hoc conuenit Tuscorum *Verse* Ignis, quam vocem Summe Reuerendo, atque Doctissimo *Süssmilch* debemus, qui pro singulari Sua beneuolentia manuscripta sua collectanea etymologica nobis non solum inspicienda, sed et in vsus nostros conuertenda dedit.

(q) In *Asiani*. T. II. p. 533.

(r) Vid. *Rudbeckius* L. cit. In Sacris literis Prophetæ canum symbolo, at-

Hinc Hunnorum appellatio; Hunni enim primitus, ad paludem Mæotidem degentes, quod memorat *Iornandes* (1) rei venaticæ studiosissimi erant, vnde et tria capita canina gentis insignia, hinc illa fabula de origine Hunnorum ex concubitu spirituum immundorum cum Aliorunis (feminis fatidicis) a Filimere, Gothorum Rege, exercitu fugatis, de quo *Iornandes* l. c. Spiritus immundos, atque siluestres sibi gentes istæ Cynocephalos fingere solebant, quales Longobardi, ad terrorem hostibus incutiendum, secum ducere, præ se ferre solebant (1). Nomen Hunnorum et aliam dedit fabulam, quam mox commemorat *Iornandes*. Cum scilicet venatores isti fraudibus, et rapinis vicinas gentes vexantes in vltiori Mæotidis ripa venationes inquirerent; ex improvise cerua illis seofferebat, paludemque ingressa, mox progrediens, mox subsistens se viæ indicem dabat, eandem secuti venatores, paludem, quam imperuam huc vsque existimauerant, pedibus transiere. At vbi Scythica terra adparuit, cerua disparuit. Iam Cerua (*Hünmin*, aut *Hündin*) Hunnis dux, atque comes facta est, ducem hanc nobilem aliquam Hunnam fuisse potius dixerimus. At iam finis imponendus est huic opellæ, si non ingrata erit lectoribus, nobis gratissima erit.

Natalis hujus Scholæ recolendus est. Nostrum, et id nobis iam primum datum esse putauimus, vt Patrono, cujus singulari munificentia splendidissima Bibliotheca, maximum ornamentum ad hanc Scholam accessit, gratias agamus, atque pro ejus salute publica nuncupemus vota, vt collati beneficii magnitudo eo magis eluceat, pauca quædam de usu, quem Bibliothecæ in primis Scholis præstant, differemus. Ad quam gratiarum actionem beneuole audiendam Magnificum Academiae Rectorem, Illustrissimos Comites, Virum Illustrum, atque Generosissimum a Lith, Regis a Consilii Santioribus, Optimum Fautorem, vt et Grauiissimos, atque Spectatissimos huius Lycei Curatores pie colendos, et quotquot in hac vrbe Musis nostris bene cupiunt, singulos eo, quo decet honoris cultu inuitamus. Scribeb. Francof. ad Viadrum d. X. Iul. MDCCLV.

que nomine veniunt *Ies.* LVI. 10. 11. ad quem locum videndus est Doctiss. *Iob. Georg. Michaelis* in *Observat. Sacris Exercit.* IV. Vt et Doctiss. *Paul Ern. Jablonski* *Literarum Copticarum Stator* in *Epist.* ad eundem, *Observationibus* hisce præmissa.

(1) De Rebus Geticis c. XXIV.

(2) Vid. *Warnefridus de Gestis Longobardorum* L. I. c. 11.

155556

AB 155 556

X2613390

ULB Halle
008 342 946

3

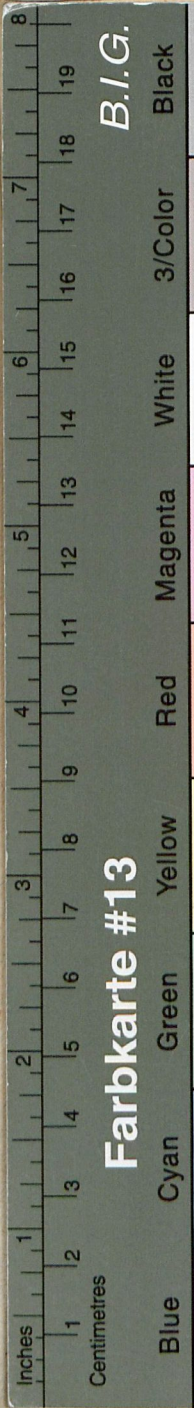

l

22a

B.I.G.

Farbkarte #13

DE

A DEORVM AT-
MINVM HOMERO
ELEBRATA

INCIPIT PRAEFATVRQVE

A T I O N I

NII HORA X. MATVTINA
H A B E N D A E

Q V A

ILLVD SERVATORIS

VS QVOD TOYΦOΣ LONGINI

OMERI LONGE SVPERAT,

CELEBRANDVM SVMSIT.

S SCHOLAE REGIAE FRIDERICIANAE

AVSPICATVRVS

A V G. S C H V L Z E.

NCOFVRTI AD VIADRYM,

CHRISTIANI WINTERI, ACAD. REG. TYPOGR.

